

Verslag stuurgroep Windpark Echteld-Lienden, 11 november 2024

Aanwezig

Ans Mol (gedeputeerde Provincie Gelderland), Martine de Bas (wethouder gemeente Buren), Stefan van Someren (wethouder gemeente Neder-Betuwe), [REDACTED] (adviseur van Energiecoöperatie Echteld-Lienden), [REDACTED] (directeur van Energiecoöperatie Echteld-Lienden), [REDACTED] (voorzitter Omgevingsadviesraad), [REDACTED] (onafhankelijk adviseur Omgevingsadviesraad), [REDACTED] (directeur wind op land Vattenfall), [REDACTED] (omgevingsmanager Vattenfall, *digitaal*), [REDACTED] (projectleider Provincie Gelderland), [REDACTED] (woordvoerder Provincie Gelderland, *digitaal*), [REDACTED] (INcredible), [REDACTED] (INcredible).

1. Opening

[REDACTED] introduceert medewerkers INcredible, zij zullen weer vertrekken na het 3^e agendapunt. Het overleg wordt weer opgenomen. De opname wordt na het goedkeuren van het verslag gewist. [REDACTED] maakt de notulen.

2. Verslag vorige stuurgroepvergadering 5 september 2024

- Ans: Heeft enkele opmerkingen over pagina 1. Deze zullen worden verwerkt.
- [REDACTED]: [REDACTED] is foutief gespeld >> Ans: Dat passen we aan.

Met deze aanpassingen is het verslag vastgesteld en wordt de opname verwijderd.

3. Onderzoek INcredible (kwantitatief onderzoek naar omwonendenvoordeel in vergelijking tot mede-eigendom)

[REDACTED] en [REDACTED] van INcredible zijn aanwezig op het rapport eventueel toe te lichten.

- Ans: Martine wilde dat de andere energiecoöperaties al werden geïnformeerd, maar dit lag nog voor in de stuurgroep. We kunnen dit rapport wel opsturen naar de energiecoöperaties na afloop van dit stuurgroep-overleg en hen dan twee weken de tijd geven om daarop te reageren.
- [REDACTED]: Vraagt hoe die consultaties van de energiecoöperaties moet worden gezien? >> Ans: als wederhoor (eventuele verkeerde aannames of feiten).
- Martine: Vindt dat de andere energiecoöperaties het stuk moeten toetsen, want ze stonden ook in het principeverzoek. Ze vindt het logischer te vinden dat dit op voorhand gebeurt, ook omdat ze het stuk op inhoud kunnen toetsen.
- [REDACTED]: Dit was het finale adviesmoment; we moeten voorkomen dat we in een nieuwe cyclus komen.
- Ans: Het moet gaan om een check op feitelijke onjuistheden. Een correcte manier van werken is betrokken partijen de kans te geven om te reageren.
- Stefan: Vraagt of de opstellers van het rapport de energiecoöperaties geconsulteerd hebben? >> [REDACTED] geeft aan contact met [REDACTED] te hebben gehad >> [REDACTED] voegt toe dat er is gefocust op de getallen. INcredible kent de exploitatie van energiecoöperaties en hebben cijfers opgevraagd waar nodig. Er is ook een gesprek geweest met Echteld Lienden over de omwonendenvoordeel-formule. Het onderzoek is objectief en onafhankelijk uitgevoerd. Er is geen contact geweest met andere energiecoöperaties dan Energiecoöperatie Echteld-Lienden.

- Ans: Er is met zoveel mogelijk gelijke aannames gekeken naar het verschil tussen lokaal eigendom en omwonendenvoordeel. We zien dat het omwonendenvoordeel in de lijn van het voorstel is. Dat betekent dat mensen niet hoeven te investeren om toch een voordeel te behalen. En dat vinden we toch heel belangrijk. Natuurlijk geven we gelegenheid om te reageren op gehanteerde aannames.
- [REDACTED]: We hebben geprobeerd dit onderzoek zoveel mogelijk te objectiveren; om appels en peren zoveel mogelijk vergelijkbaar te krijgen.
- Stefan: Betuwewind heeft nauwelijks leden in Neder-Betuwe. Als je over lokaal eigendom praat, dan is dat niet een bestaande energiecoöperatie met eigen vermogen uit een andere gemeente, maar dat is een collectief van inwoners van de betreffende gemeente die samen mede-eigenaar zijn. Bovendien is lokaal eigendom geen doel op zich, maar een manier om draagvlak te vergroten door zeggenschap te hebben over de opbrengst c.q. winsten uit het windproject >> Ans: is het hiermee eens.
- Ans: Vindt dat de energiecoöperaties ook te laat met een voorstel gekomen zijn. >> Martine: Het staat al in het principeverzoek. >> Ans: Het voorstel van de energiecoöperaties is pas eind vorig jaar ingebracht. >> Martine: Daar kijken wij anders tegen aan. Ik vind dat er eerder een serieus gesprek gevoerd had moet worden.
- Martine: Uit het rapport blijkt dat met het klassieke model meer geld in het gebied blijft. Daarom wil ik de mening van energiecoöperaties horen. >> [REDACTED]: Bij het omwonendenvoordeel weet je dat het geld alleen maar in het gebied terechtkomt. >> Martine: Het Omgevingsfonds blijft echt in het gebied. >> [REDACTED]: In alle modellen is dat fonds er.
- [REDACTED]: Vindt dat dit eerder een discussiepunt had moeten zijn. >> Ans: We hebben eerder ook al een afweging gemaakt. We hebben het omwonendenvoordeel nu nogmaals laten toetsen gezien het voorstel van de energie coöperaties uit december. >> Martine: De energiecoöperaties worden toch echt al genoemd in het principeverzoek van Vattenfall: energiecoöperatie Echteld Lienden en energiecoöperatie eCoBuren.
- [REDACTED]: Er zijn informerende gesprekken met eCoBuren gevoerd. We zijn in opdracht van de stuurgroep gaan werken aan het Omwonendenvoordeel en hebben diverse malen geverifieerd of dit de juiste koers was.
- [REDACTED]: Heeft ook verschillende gesprekken gevoerd met de energiecoöperaties. Pas recent hebben ze een voorstel ingediend.
- Ans: Het moment dat de energie coöperaties met een voorstel gekomen, dat is wel zo danig laat, dat ik daar ook wat van vind >> Martine: Maar het staat in het principeverzoek. Dus hoezo laat? >> Ans: Het voorstel van de energie coöperaties is eind vorig jaar ingebracht. Ze hebben geen voorstel ingebracht, voordat ze zeker wisten dat er iets ging gebeuren. Maar er zijn partijen vanaf het begin mee bezig geweest, van wij proberen voor de inwoners met een regeling te komen, die voor die inwoners het belangrijkste is. Ik heb er moeite mee dat je last minute met een voorstel komt. >> Martine: Daar kijken wij anders tegen aan. Als we het rapport bekijken, los van de reactie van energie coöperaties, zie je dat met het klassieke model, redelijk meer geld in het gebied blijft. Ik weet niet goed hoe ik dit dan moet wegen. Vandaar dat ik mening van energie coöperaties wil horen. Want het gaat niet alleen over geld. Het gaat ook over zeggenschap.
- [REDACTED]: En aanvullend daarop: wij hebben verschillende gesprekken gevoerd met de energiecoöperaties. We hebben ze uitgenodigd; kom met informatie. Waar kunnen we het beter doen, zodat omwonenden meer kunnen profiteren? Op zo'n eerlijk mogelijke manier. Vanuit die vraag hebben we geen andere input gekregen, anders dan het laatste voorstel wat ze aan de provincie gericht hebben.
- [REDACTED]: Wijst erop dat er een intentieovereenkomst tussen Vattenfall en de ECEL is gesloten.
- Stefan: Samenvattend is het verzoek dus om ook eCoBuren naar het rapport te laten kijken. >> Ans: We geven ze 14 dagen de tijd om te reageren. We zullen de reactie delen. Onder het voorbehoud dat er geen gekke dingen in staan, stellen we de notitie daarna vast. >> Stefan kan zich hierin vinden.
- [REDACTED]: Nu dit al een lopend proces is, is het realistisch dat een externe partij bij financial close instapt.
- Martine: Stelt de technische vraag wat overwinst is.

- [REDACTED]: Het gaat om extra rendement en dat wordt bij een exploitatieperiode van 20 jaar gedeeld met de omgeving via coöperatie Echteld Lienden. Bij hoge elektriciteitsprijzen is de overwinst ook hoog. >> [REDACTED]: binnen een straal van 1 kilometer (ca. 280 huishoudens) hebben bewoners een substantiële vergoeding.
- Ans: We concluderen dat we nog steeds vinden dat het omwonendenvoordeel een goed alternatief is voor lokaal eigendom: ondanks dat mensen niet tot een investering komen, kunnen ze toch profiteren in het gebied. We zullen dit rapport nu toesturen naar de andere energiecoöperaties. Dan blijft de omwonendenafpraak nog steeds als basis er in staan. Stel dat Vattenfall een windmolen wil verkopen, dan is dat aan Vattenfall. Ook wordt een rendement op obligatiebasis mogelijk, dat wordt verder uitgewerkt.

[REDACTED] en [REDACTED] (INcredible) worden gedankt voor hun bijdrage en verlaten de vergadering.

4. Kostenverhaal gemeenten

- Ans: De gemeenten willen gemaakte kosten kunnen verhalen, maar dit is juridisch lastig, omdat de provincie de procedure voert. We willen daarin kijken wat er mogelijk is.
- [REDACTED]: Hij zal juridisch toetsen of er een grondslag voor is. Buren heeft bedrag van 183.000 genoemd, Neder Betuwe noemt een geschat bedrag van 75.000. Voor de provincie Gelderland wordt een totaal aan plankosten jegens initiatiefnemer geschat van €1.250.000.
- Ans: Zou het vreemd vinden dat de provincie zou gaan betalen voor onderzoeken die tot doel hebben het windpark tegen te houden. Het gaat om de kosten die in het verlengde zitten van de provincie. >> Stefan beaamt dat dit laatste voor Neder-Betuwe het geval is, het moet bovendien juridisch houdbaar zijn. >> Martine: vindt dat in ieder geval de kosten die gemeente Buren heeft moeten maken en die in het verlengde zitten van de provinciale kosten, vergoed worden.
- [REDACTED]: Vindt de genoemde bedragen erg hoog: tien tot twintig maal hoger dan hij gewend is. >> Ans: De meeste kosten zitten het projectbureau dat we hebben moeten inhuren. Als we kosten maken op initiatief van een derde partij, dan berekenen we die door >> [REDACTED] verzoekt dit toch te vergelijken met andere projecten.
- [REDACTED]: Draagt aan dat de gemeenten de gemaakte kosten voor de A15 en Betuweroute konden declareren bij de rijksoverheid.

5. Nieuwe planning na verlenging ter visie legging

- Ans: De planning is dat er op 18 maart een GS-besluit komt over het projectbesluit. Omdat het politiek gevoelig ligt, wordt de zienswijzennota vooraf ter consultatie aan de Staten aangeboden, zoals ook al afgesproken. We zullen hiermee een kleine twee maanden vertraging oplopen. We hebben een behoorlijke tijdsdruk vanwege de beantwoording van de zienswijzen, ook in combinatie met de Omgevingswet.
- Martine: Nieuwe jurisprudentie wijst uit dat zienswijzeprocedure eigenlijk opnieuw moet. >> Ans: De relevantie van stukken is daarin bepalend. >> [REDACTED]: Wijst erop dat het verlengen van de zienswijzeperiode geen nieuwe rechten creëert, de aanvraag is immers niet gewijzigd.
- [REDACTED]: Geeft een actueel beeld van de zienswijzen: er zijn 119 zienswijzen binnengekomen binnen de periode, waarvan één pro-forma-zienswijze die later nog zal worden aangevuld van de gemeente Buren. We zijn druk bezig met de beantwoording van de zienswijzen. Uit de zienswijzen blijkt dat veel bewoners bezorgd zijn over met name gezondheid, geluid en vermeende erosie. We pakken nu al de uitgebreide zienswijzen van de Omgevingsadviesraad en Stichting Tegenwind op. We schatten in dat we voor kerstmis de zienswijzennota gereed hebben.

- Ans: Stelt voor om in januari een nieuwe stuurgroep te beleggen als de zienswijzennota gereed is. >> Stefan: is het hiermee eens >> Ans: stelt voor om maandag 13 januari, 10:00 uur aan te houden.

6. Rondvraag

- [REDACTED]: Geeft aan dat de Omgevingsovereenkomst al een eind gevorderd is en vraagt of deze is gedeeld met de stuurgroep >> Ans: stelt voor deze de volgende keer te agenderen.
- [REDACTED]: Informeert naar een nieuwe geluidsnota van de provincie over cumulatie van geluid; dat aspect speelt bij dit project ook door onder meer de A15 >> Ans: er zijn voor onze provinciale wegen geluidsproductieplafonds voorgesteld. Straks is het zo dat als zo'n plafond wordt overschreden er maatregelen nodig zijn. Inzake rijkswegen kunnen we hooguit het Rijk aanspreken. >> [REDACTED]: geeft aan dat de cumulatie is berekend. Theoretisch kan je een geluidswal aanleggen langs de A15.
- Martine: Vraagt wat de implicaties zijn van negatieve besluitvorming over dit project. >> [REDACTED]: Het maakt uit hoe dit gemotiveerd zou worden. Kun je het onderbouwen omdat het niet in het beleid past? Als je slecht onderbouwt, zoals bijvoorbeeld in gemeente Venlo, dan zegt de rechter: u had dit niet mogen besluiten. >> Martine: Stelt dat ze had begrepen dat de implicaties groot zijn >> Ans: Vermoedt dat Martine bedoelt te vragen wat de juridische gevolgen zijn. Het gaat erop dat we op basis van de Elektriciteitswet moeten onderbouwen wat de argumentatie is. >> [REDACTED]: Stelt dat hij had begrepen van de gedeputeerde dat dit al uitgezocht was >> [REDACTED]: belooft met een juridische antwoord te komen.
- Ans Mol: Stelt vast dat er geen vragen meer zijn. Ze dankt iedereen en sluit de vergadering.